

розробку методичних, дидактичних матеріалів для їх проведення в онлайн-режимі.

Консультації здобувачів вищої освіти викладачами, які є методистами з фаху та керівниками з психолого-педагогічних дисциплін під час педагогічної практики, надавались у дистанційній формі. Виконання завдань безперервної пропедевтичної педагогічної практики в дистанційній формі відбувалось на основі аналізу сайтів закладів дошкільної освіти м. Харкова.

Список використаних джерел

1. Кудрявцева С. П., Колос В. В. Педагогіка. К. : Видавничий Дім “Слово”, 2005. 400 с.
2. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л. Б. Ліщинська. Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 102с.
3. Биков В. Ю., Кухаренко В. М., Сиротенко Н. Г. та ін. Технологія створення дистанційного курсу:навч. посібник / За ред. В. Ю. Бикова та В. М. Кухаренка. К.: Міленіум, 2008. 324 с.
4. Морзе Н. В., Глазунова О. Г. Критерії якості електронних навчальних курсів, розроблених на базі платформ дистанційного навчання. *Інформаційні технології в освіті*. Херсон, 2009. No 4. С. 63–75.
5. Герасименко І. В. Створення навчального курсу в системі електронного навчання на базі Moodle. *Педагогічний альманах*: зб. наук. пр. Херсон : КВНЗ “Херсонська академія неперервної освіти”, 2012. Вип. 16. С. 109 – 115.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ В КОНТЕКСТІ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Толочик О. В.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
м. Київ, Україна

Васютіна Т. М.

кандидат педагогічних наук, професор
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова,
м. Київ, Україна

Статтю присвячено проблемі організації освітнього процесу в умовах змішаного навчання в початковій школі. Упровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес викликає появу нових видів і форм його організації, зокрема змішаного навчання. За потребами сучасної освіти інформаційні технології стали невід’ємною частиною нашого життя, у початковій школі зокрема.

Ключові слова: змішане навчання, початкова школа.

The introduction of modern information and communication technologies in the educational process causes new types and forms of its organization, including blended learning. With the needs of modern education, information technologies have become an integral part of our lives, especially in primary school. The article is devoted to the problem of organizing the educational process in the conditions of blended learning in primary school.

Key words: blended learning, primary school.

Запровадження ІКТ в освітній процес початкової школи суттєво розширює можливості педагога, а також формує в учнів важливу для сучасного світу технологічну компетентність. Зважаючи на потреби сучасності, у закладах освіти України все частіше використовують форму змішаного навчання. Поєднуючи традиційну систему навчання, сучасні інформаційні технології й забезпечуючи змішане навчання в закладах освіти, треба враховувати індивідуальні особливості учнів, можливості самого закладу та методику організації змішаного навчання для різновікової групи дітей.

Незважаючи на те, що останні роки чимало дослідників намагалися проаналізувати зміст поняття «змішане навчання» (Васютіна Т., Воротникова І., Данькевич Л., Шроль Т. та ін.), проблему організації змішаного навчання у початковій школі було вивчено недостатньо.

Змішане навчання – це поєднання онлайн- та офлайн-навчання. Під онлайн-навчанням мається на увазі навчання учня за комп'ютером. [1]

До складу програм змішаного навчання може входити величезна різноманітність навчальних технік і підходів, наприклад, електронні курси, практичне навчання, робота над конкретними проектами, службова ротація, електронні книги, мобільне навчання, коучинг, очні курси, виїзне навчання, технологія «перевернутий клас», навчальні ігри та симуляції, формальне навчання з сертифікаціями, і багато іншого [2, 4].

Проте, не всі із запропонованих технологій можуть бути використані в початковій школі, адже потребують ґрунтовної підготовки та вмінь у користуванні інформаційними технологіями не лише від учителя, а й від учнів. Оскільки, освіта сьогодення заради забезпечення безпеки учнів, їх комфортного психологічного стану та втілення компетентнісного підходу все ж потребує використання змішаної форми навчання, то для початкової школи оптимальними технологіями змішаного навчання можуть бути «перевернутий клас» та «ротація за станціями» [2, 8].

Формати онлайн-навчання в природничій освітній галузі при змішаному навчанні включають роботу в групових проектах, індивідуальні консультації, лекції, дискусії та інші дії, що відбуваються в реальному часі.

При змішаному навчанні в контексті природничої освітньої галузі теорія, яку учень опрацьовує онлайн (чи то у формі самостійного прочитання матеріалів, чи при перегляді демонстраційних відео, чи при перегляді відеозапису лекції вчителя, чи у формі гри), знаходять своє застосування офлайн (тобто в приміщенні школи під час занять). Всі заняття, що відбуваються в школі мають

поєднувати та на практиці закріплювати знання, здобуті учнем у самотійній роботі онлайн.

Як довів наш власний досвід, найкраще для формування знань з природничої освітньої галузі в умовах змішаного навчання в початковій школі в першій половині навчального року, на нашу думку, підходить «ротація за станціями». Наприклад, учитель пояснює теоретичний матеріал одній з груп «Види рослин», у цей час інша група дітей ознайомлюється, поглиблює знання з відео- або аудіо-матеріалом з визначеної теми (наприклад, «Якими бувають рослини?», режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=EAS77d0mxXs>), а третя група обговорює можливі варіанти вирішення завдання (співвідносять види рослин з їхнім зображенням, працюючи в парах або групах). Усі «станції» змінні та гнучкі.

У другій половині навчального року можна використати модель «перевернутий клас», адже діти вже більш звикнуть до роботи он-лайн, теоретичний матеріал завдань подаватиметься у цікавій формі: мультфільм, зроблене учителем коротке відео; якщо ж першокласники не запам'ятають його, то під час зустрічі в школі вчитель ще раз пояснить його і почне з учнями практичну діяльність, проводитиме досліди з теми. Наприклад, тема «Ґрунт» (перегляд відео в онлайн форматі «Що таке ґрунт?», режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=cIIxLoFhYps>); виконання дослідів у приміщенні класу: «Порівняння різних типів ґрунту».

Таким чином, організація змішаної освіти в початковій школі вимагає від учителя врахування вікових особливостей учнів, специфіки змісту освітньої галузі та методики її реалізації з урахуванням характерних для такого навчання методів та прийомів.

Список використаних джерел

1. Бугайчук К. Л. Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. 2 липня. С. 1-15.
2. Васютіна Т., Осіпова І. Змішане навчання та його дидактичні можливості для розвитку дослідницьких умінь в учнів сучасної початкової школи. *Збірник статей Міжнародної науково-практичної конференції «Наука та потенціал»* м. Київ, 30-31 грудня 2017 року. № 1/1 (10). К.: Європейський центр науки, 2018. С. 58-60.
3. Нова українська школа: порадник для вчителя. Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. С. 39-41.
4. Що таке «перевернутий клас»? *Центр інноваційної освіти «Про.Світ»*. URL: <http://poshukach.com> (дата звернення: 15.02.2021)
5. Як запровадити змішане навчання у школі: 10 найважливіших складових. URL: <https://osvitoria.media/experience/yak-zaprovadyty-zmishane-navchannya-u-shkoli-10-najvazhlyvishyh-skladovyh/> (дата звернення: 20.02.2021)
6. Як поєднати онлайн і офлайн освіти? Три історії успіху. URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-poyednaty-onlajn-i-oflajn-na-urotsi-try-istoriyi-uspihu> (дата звернення: 16.02.2021)